

Cartografia, ideologia i poder de Rafael Company i Mateo

written by Redacció Unilateral | 11 de desembre de 2021

Per tal de fer efectiva la Independència, i per a ser reconeguts de manera indiscutible per la comunitat internacional, és essencial el control del territori. Què vol dir exactament el control del territori? Per tal de ser efectiu convé que el país que es vol independitzar assumeixi, des del moment de la declaració política, totes les competències que li són pròpies i de les quals, fins aleshores, en gaudia el govern del qual formava part i depenia. Si bé, en gran part dels àmbits té cedides competències, són parcials i habitualment de gestió, motiu pel qual no són suficients.

Habitualment, no es produeix negociació “a les bones”, ja que l'estat posa obstacles o bé no està d'acord en perdre poder. Malgrat l'oposició i repressió desenfrenada, seria un objectiu clar i essencial el control de les “infraestructures de país” com podrien ser, en el cas de Catalunya, el port, l'aeroport, la frontera amb França i el control dels impostos.

Els poders de l'Estat compten amb un braç executor i eines que permeten desplegar els efectius arreu; així doncs, cal preveure estratègies que, tal com ha passat històricament, permetin evitar-ne l'ocupació o bé fer fora l'enemic de casa.

Una de les eines crucials són els mapes, amb els quals es fa també política. En quin sentit? Per una banda, en el sentit íntegre i polític jurisdiccional i, per l'altra, contrarestant la política imposada per les majories autoritàries, pròpies d'imperis colonials com l'espanyol.

En aquest llibre que recomanem, s'explica el camí a refer,

després que s'hagin **esborrat fronteres**: si ho pensem a la inversa, no hi ha com disgregar o enfrontar posicions –amb mentides, omissions, manipulacions, etc.– que han arribat a conformar una història i **fronteres “legals” si bé no legítimes**, basant-nos en el passat i les comunitats i col·lectius que tenen i provenen d'un mateix espai amb cultures i tradicions comunes. Citem, segons Rafael Company i Mateo (València, 1962-): “El 1939 els catalans algueresos, i altres pobles d'Itàlia, foren eliminats d'un mapa etnogràfic de tot Europa elaborat a Milà pel Touring Club Italiano. Les minories en qüestió hi havien figurat des de 1927, però finalment els mussolinians van imposar sobre aquella obra els postulats feixistes més extrems.” Així doncs, també ens podríem referir a les províncies espanyoles, sobreposades a les comarques que també separen els Països Catalans, juntament amb altres tractats de guerra que no podem separar allò que un dia va estar unit: cal recuperar els vincles i llaços que agermanen la gent d'aquests territoris.

Aquest assaig, amb rigor històric, és fruit d'una recerca que analitza el període 1891-1956, amb abast europeu, i posa el focus, doncs, en els canvis, versions, manipulacions de la cartografia política, etnolingüística i la dels pobles: dels fets i intencions. Aquí queda la recomanació i proposta, a les vostres mans.